

Predstavujeme obce Mikroregiónu Radošinka

Obec mala v tomto čase svoju vlastnú obecnú správu. Na jej čele stál richtár a zvyčajne traja prisázní. Volili ich dospelí muži na 1 rok. Voľbu musel potvrdiť aj zemepán. Richtár a prisázní mali na starosti vyberanie daní, dávok, organizovanie prác požadovaných stoličnými orgánmi. Byť richtárom z týchto ťažkých dobách bolo veľmi nevďačné. Nesplnenie príkazov Turka, ale aj cisárskych veliteľov sa často stretávalo so zbičováním aj smrťou.

Významnú úlohu v každodennom živote obyvateľov Šurianok v tej dobe hralo náboženstvo a viera v Boha. V 16. a 17. storočí v čase otrasov a nepokojov to bol jediný pevný bod o ktorý sa mohol ľud oprieť, čerpal z neho silu a nádej, aby sa tak mohol vyrovnáť s časťami ranami krutého osudu.

18. storočie sa nazýva i storočím osvietenstva. Vladári tej doby, Mária Terézia a Jozef II. sa usilovali zlepšiť postavenie poddaných. Významnou zmenou tejto doby bola urbárska reforma Vytvoril sa súpis poddaných, sedliakov i hofierov do urbárskych tabuliek na základe ktorého sa v roku 1848 potomkovia stali plnoprávnymi vlastníkami pozemkov (1848 – zrušenie poddanstva). V roku 1787 bola v Šuriankach vytvorená miestna kaplánka s kaplánom Kubičekom Antónom, ktorý začal viesť matriku od 15.8.1787. V Šuriankach bolo v tomto čase 30 domov a v Perkovciach 17 domov z pálených tehál. Strechy boli zo slamy alebo šindľa. Dom bol rozdelený na tri priestory: kuchyňa, izba a komora. Spávalo sa v izbe a v kuchyni. Varilo sa na čiastočne krytom ohnisku, dym stúpala do podstrešných priestorov, čo sa využívalo na údenie a konzervovanie dymom krovu a strešnej krytiny. Pri takomto spôsobe kúrenia vznikali časté požiare.

V roku 1809 vznikla z kaplánky v Šuriankach fara s filiálkami Suľany a Perkovce.

V roku 1819 je v obci 231 obyvateľov, z toho 211 rímsko-katolíckeho náboženstva a 20 židov. V roku 1829 je v Šuriankach 356 obyvateľov a v Perkovciach 138. Do pokojného života obyvateľov zasiahla v roku 1831 epidémia cholery z Poľska. Život poddaných uľahčilo v roku 1848 zrušenie poddanstva. Po tomto období sa na tomto základe uskutočnilo scelovanie pozemkov – komasácia. V roku 1849 ruská vojská zavlekli ďalšiu vlnu epidémie. V roku 1854 mali Šurianky 329 obyvateľov a Perkovce 138. Dochádza k prisťahovaniu Židov z Nemecka. Po porážke maďarskej revolúcie 13.8.1849 bol zavedený Bachov absolutizmus zo strany Viedne a jej nesplnené sľuby dané Slovákom. V roku 1866 po Prusko-Ruskej vojne sa rozšírila tretia vlna nákazlivej cholery, ktorá naposledy ohrozila životy Šurančanov. V roku 1869 mali Šurianky spolu 210 obyvateľov. Zo

zemepánov tohto obdobia sa spomínajú Zsarnoczy Karol, Horváth Jozef – richtár, učiteľ Staveník Anton, medzi väčších pozemkových vlastníkov patrili napr. Vranka Michal ml. a st., Suchán Adam, Schurman Andrej, barón Pongrác, z remeselníkov sú známe mená Petrovičová Terézia, Bočko Ján... Ďalšie sú známe mená, ktoré sa zachovali aj podnes – Marečková Anna, Pagáčová Katarína, Cibulková Anna, Belanová Mária, Marko Ján,

Cintorín - hlavný kríž z roku 1773.

Miklík Ján, Gahány Adam, Vančo Jozef, Petrik Jozef, Valent Michal, Poláčik Jozef atď.

V školách sa od roku 1878 začína vyučovať výhradne po maďarsky. Poľnohospodárstvo zaznamenáva v tomto období úspechy. Začínajú sa používať parné pluh. V roku 1898 sa spomínajú Šurianky pod názvom Suránka s počtom obyvateľov 249. Obec má svoju poštu od roku 1894. V obci sú dva kaštiele. Jeden z roku 1884 patriaci zemepánovi Jesenskému a druhý postavený v roku 1893 patriaci grófovi Emodymu Josefovi, je založené úverové družstvo v roku 1895 a Gazdovský spolok. V roku 1908 pomohol miestny kňaz František Koňakovský vybaviť peniaze na kúpu pôdy pre svojich veriacich. Po tomto nákupe už nebol ani jeden dom v obci, ktorý by nemal aspoň 2-3 jutrá pôdy. Nákupná cena pôdy bola výhodná 500 – 600 korún. V roku 1911 Ministerstvo vnútra zmenilo názov Šuránka na Šuránka. Prvá svetová vojna v rok u1914 preniesla pre ľud obrovské utrpenie. Narukovať museli muži do 40 rokov, neskôr aj 18 a 50-ročný. Vojna vzala životy 12 mužom.

Vznik Československého štátu 28.10.1918 a jeho počiatky boli sprevádzané problémami, ktoré za-

nechala 1. svetová vojna. Revolučná nálada obyvateľstva sa obrátila voči všetkým o ktorých si mysleli, že sú príčinou ich biedy – obchodníkom, žandárom, notárom... Uskutočnila sa I. pozemková reforma a s ňou aj úprava mzdových pomerov zemeľského robotníctva v roku 1920. K deputátu patrili základné dávky na živobytie, čo sa však často nedodržiavalo. Hospodárska kríza v rokoch 1932 – 1933 vyhnala mnoho ľudí do Ameriky,

Francúzska a Argentíny. Po roku 1938 začínajú udalosti naberať rýchly spád. V auguste zomiera Andrej Hlinka, v septembri je vyhlásená mobilizácia. 30. septembra Mníchovská zrada a odstúpenie pohrančia Nemcom, 2. novembra Viedenská arbitráž a odstúpenie 390 km² územia Maďarsku, 14. marca 1939 vyhlásenie Slovenského štátu na čele s Dr. Jozefom Tisom. V Šuriankach bol v tomto období na čele obce Pavol Kekiš. O rok neskôr občania s hrdosťou oslavovali samostatný Slovenský štát. V obci sa začali osádzať stĺpy telefónneho vedenia a 21. septembra 1941 bola vysvätená novostavba školy. V novembri zase

obyvateľom všetko, čo videli, potraviny a aj cennosti. Po vojne sa ľudia rozdělili na dva skupiny – komunisti a demokrati. V roku 1948 sa konali voľby v ktorých zvíťazili komunisti. Začala sa uskutočňovať pozemková reforma.

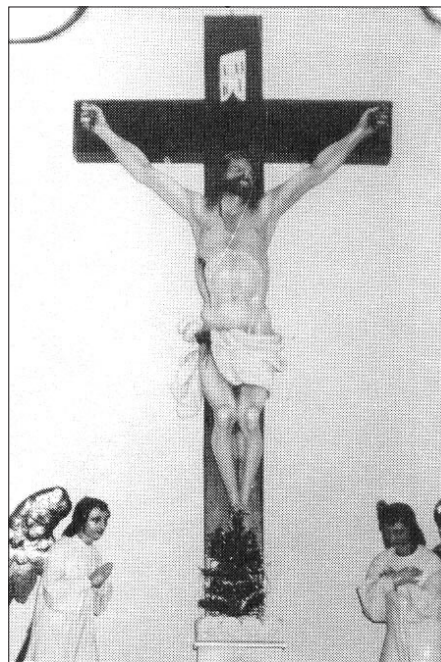
Udalosti po roku 1948 sú veľmi mladou históriou na zhodnotenie ktorej bude potrebný určitý časový odstup. Jednoznačne však možno skonštatovať, že sa podstatne zvýšila životná úroveň obyvateľstva. K 31.12.1988 bolo v obci 609 obyvateľov a 190 domov. Komunálne voľby v roku 1990 vyhral nezávislý kandidát Viliam Búcora, ktorý má dôveru obyvateľstva aj dnes. Po revolúcii v roku 1989 bolo vykonanej množstvo obetavej práce obecného zastupiteľstva na čele s pánom Búcorom. Medzi najvyššie hodnoty, ktoré sa podarilo do obce priniesť patrí výstavba obecného vodovodu, kanalizácie, čističky odpadových vôd, rekonštrukcia miestnych komunikácií a výstavba nájomných bytov. Takto vybudovanou infraštruktúrou sa nemôžu pochváliť ani obce s ďaleko vyšším počtom obyvateľov. Okrem týchto hlavných aktivít sa uskutočnilo ešte mnoho menších investičných akcií, ktorých výhody denne využívajú občania Šurianok.

V obci sa žije čulým spoločenským životom. Na fašiangy sa koná fašiangové posedenie s pochovávaním basy v kultúrnom dome. Každý rok slobodný mládenci stavajú máj v strede obce

ktoré vyzdobia dievčence farebnými stužkami. Deti z MŠ a ZŠ pripravujú každoročne kultúrny program ku dňu matiek. Svoj deň majú i deti – Deň detí i otcovia – Deň otcov s bohatým kultúrnym a spoločenským programom. V auguste sa konajú v miestnom parku letné slávnosti kde pozývame účinkovať rôzne súbory a umelcov ako i dychové kapely a spevácke súbory. Na jeseň sa každoročne koná posedenie s dôchodcami ako i pravidelné konanie hodových katarínskych zábav. V decembri prichádza medzi deti Mikuláš a Vianočné zvyky si oživujeme a pripomíname na vianočnom posedení v kultúrnom dome a v miestnom kostole.

Obec sa vzorne stará aj o voľnočasové aktivity mládeže napr. rozvojom športu, z ktorého je najviac rozšírený futbal a rozvojom rôznej záujmovej činnosti. K ďalšiemu rozvoju obce zrejme prispieje aj účasť obce v mikroregióne Radošinka a dotácie na nové investičné akcie z európskych fondov.

**čerpané z knihy:
História obce Šurianky**

Plastika z roku 1615 - Kristus na kríži zo starého kostola.

kultúrny dom a v roku 1942 bola vykonaná elektrifikácia obce. Vojna pokročila, Nemci obsadili školu a kultúrny dom. Prvého apríla 1945 ich postupne vytlačili ruské vojská k Sulanom, kde prebiehali ťažké boje. Vojaci prechádzajúci obcou brali